

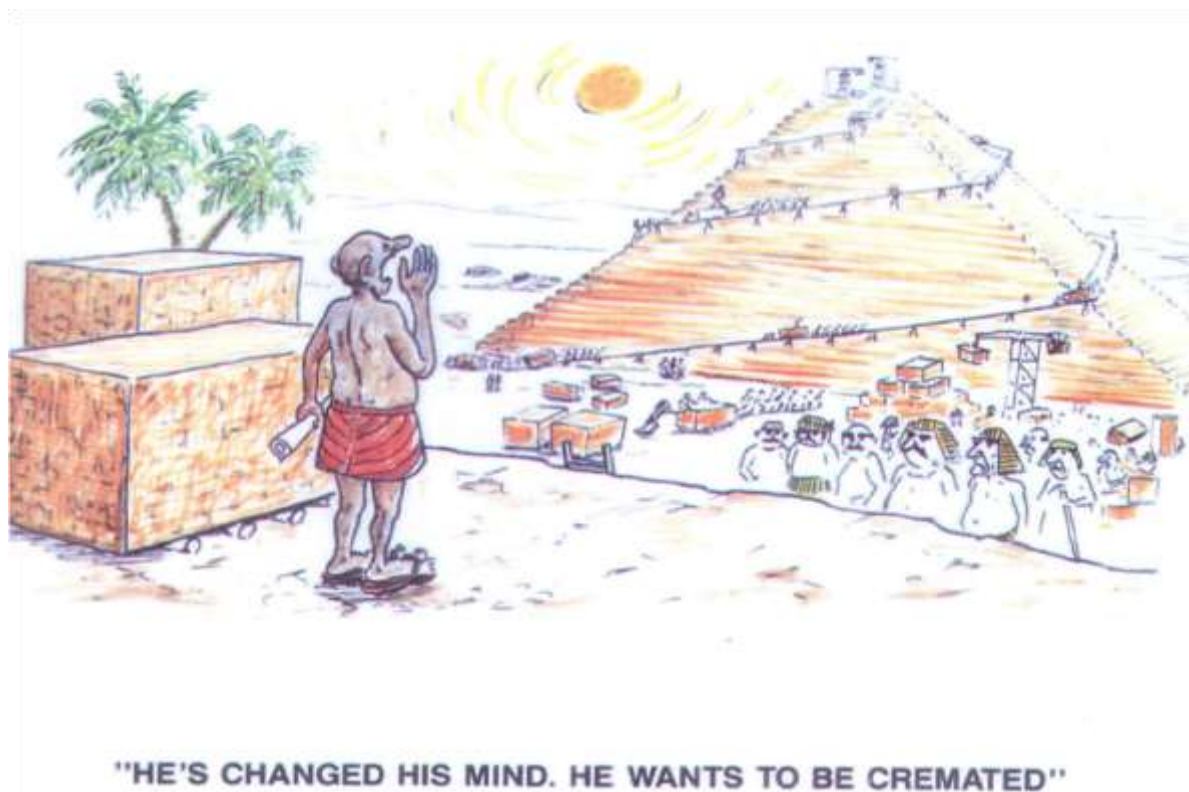
HAMMERFEST
KOMMUNE

Handlingsplan til Strategisk næringsplan 2013-15

Strategisk næringsplan 2009-2018 (SNP) er Hammerfest kommunes overordnede plan for næringsarbeid. Handlingsdelen til SNP er forankret i SNP samt Hammerfest kommunes planstrategi, og skal være et dynamisk verktøy som rulleres ved behov, minst hvert andre år.

Handlingsplan med tiltaksprogram til strategisk næringsplan 2013- 2015

Som overstående bilde illustrerer vil en viss forutsigbarhet kunne begrense ressursbruken betydelig. Forutsigbarhet er like aktuelt i dag som det var i den tidsepoken denne tegningen illustrerer.

Innledning

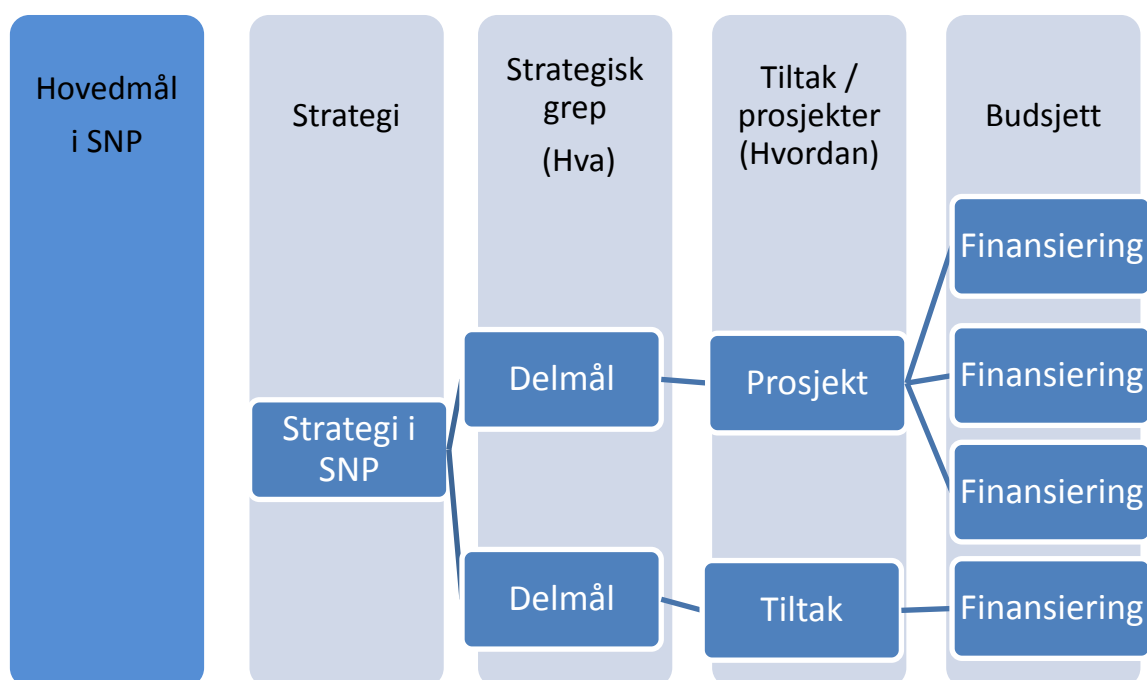
Utarbeidelse og oppfølging av tiltaksprogram til Strategisk næringsplan (SNP) for Hammerfest Kommune 2009-2018 har vært og vil være en prioritert oppgave for næringsavdelingen fra 2013 og utover. Det er ikke fokusert på at handlingsplanen skal være selvforklarende, men at den skal være et supplement til SNP som underbygger en strategisk tilnærming på utfordringene som vi forventer skal komme. Handlingsplanen med tiltaksprogram er et 3-årig verktøy for måloppnåelse og skal virke fra 2013 og ut 2015. Tiltaksprogrammet skal være dynamisk og vil bli evaluert årlig j.fr kjøreplan. Rammeverket gitt i SNP vil bli ivaretatt gjennom de strategiske disposisjonene administrasjonen, i samarbeid med næringslivet, anser som mest hensiktsmessig og som gir flest synergieffekter. En av de største bærebjelkene i handlingsplanen er derfor samarbeidsprosjekter der kommune og næring samarbeider om en ønsket strategisk utvikling til beste for hele Hammerfestsamfunnet. Grad av måloppnåelse vil selvfølgelig avhenge av forutsigbarhet i de årlige bevilgningene næringsavdelingen har å forholde seg til.

Kjøreplan for involverings- og samarbeidsprosesser 2013-14

	Sept	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mars	Mai/Juni
Petroleum	■		■		■	■	■	■
Fisk/Havbruk		■		■	■	■	■	■
KRO	■		■		■	■	■	■
Handels/service		■		■	■	■	■	■
Fellesmøter			■	■	■	■	■	■

■	Arbeidsmøter kap 3
■	Evaluering, eventuelt til politisk behandling ved rullering
■	Samkjøringsmøter kap 2

Struktur for måloppnåelse

Fokus- og kjerneområder i handlingsplanen.

Strategiene SNP preges av overordnede målsettinger som i liten grad er målbare. For å få en mer målrettet bruk av ressurser i kommunens næringsarbeid er det utarbeidet en handlingsdel med tiltaksprogram til SNP. Handlingsplanen vil være en beskrivelse av hvilke kjerneområder og prosjekter vi skal arbeide med frem mot 2016.

I og med at halve planperioden er gått vil det være avgjørende for gjennomføringen av SNP at vi fokuserer på synergier mellom innsatsområdene i SNP, for å målrette ressursbruken. Det helhetlige overordnede hovedmålet i SNP er *økt verdiskapning*. Dette impliserer det at vi må bli flere og bedre. Rekruttering er et gjennomgående tema som favner flere av strategiene i SNP og man antar at rekrutteringsutfordringene vil forsterkes fremover. Det er derfor igangsatt et felles 3-årig rekrutteringsprosjekt mellom Hammerfest kommune, næringslivet og Finnmark fylkeskommune i 2013, slik at man kan være i forkant når rekrutteringsutfordringene tiltar. Når det fokuseres på rekruttering som begrep mener vi at dette må være den underliggende tanken i alt næringsarbeidet som kommunen involverer seg i. Avgrenset vil næringsavdelingen primært fokusere på tilvekst av bedrifter som vil etablere seg i Hammerfest, med særlig fokus på arbeidsplasser til medflyttere, samt gi støtte til de etablerte bedriftene gjennom et systematisk arbeid med tilrettelegging for disse. I en tid med stor aktivitet og stor konkurranse om aktørene i petroleumsnæringen, vil næringsavdelingen ha mye fokus og bruke ressurser på tiltak/prosjekter som gir synergieffekter i forhold til denne næringen. Rollen som vertskommune blir viktig å fylle slik at vi ikke mister de fortrinnene og det forspranget Hammerfest har opparbeidet seg over tid.

Grunnleggende samfunnsutviklingsområder SNP kapittel 2

Hovedmål: ***Bærekraftig og nyskapende fremtid i Nord***

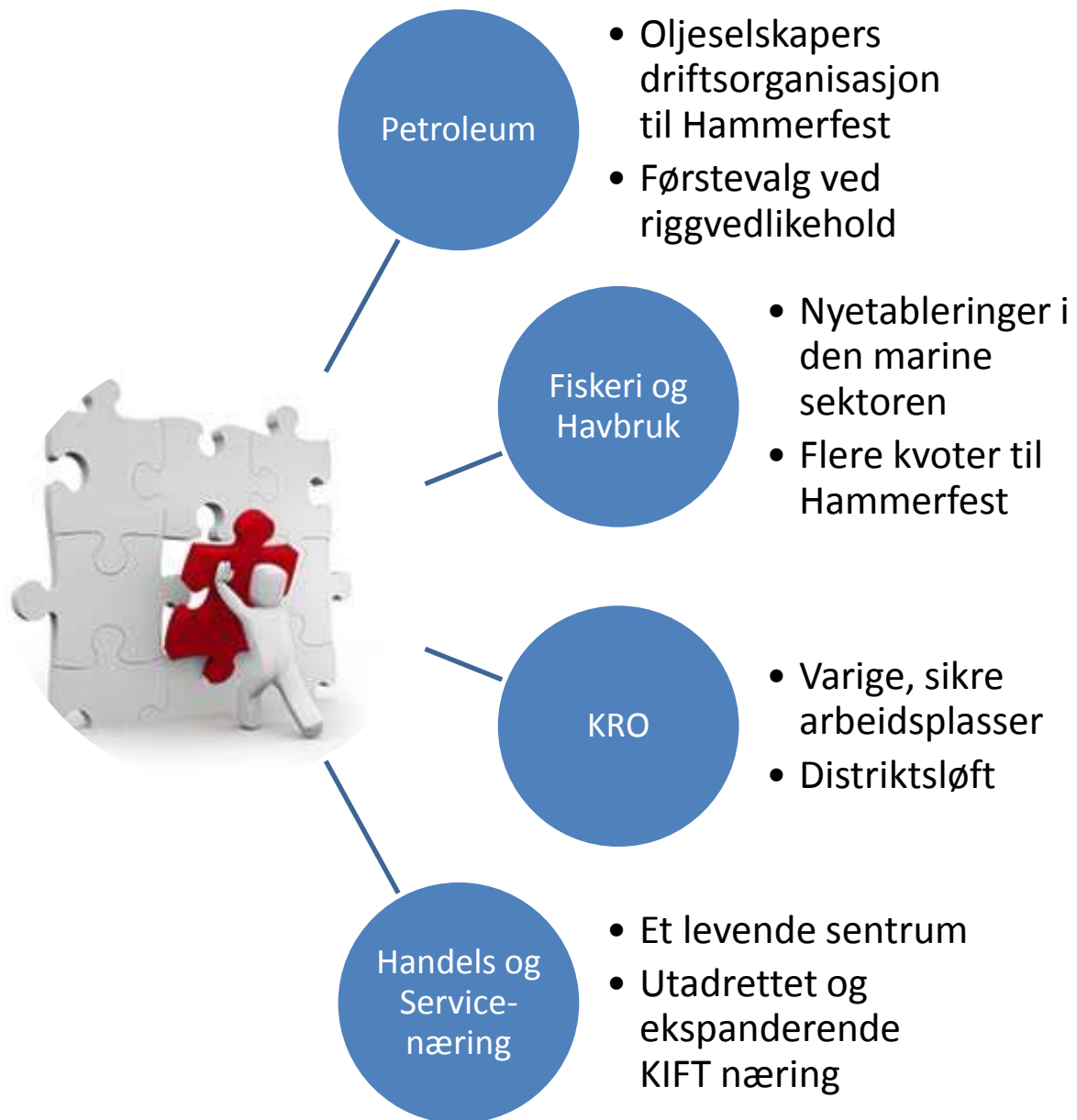
Kapittel 2 i Strategisk næringsplan består av fire utvalgte satsningsområder med strategier: *Den grønne linje; Infrastruktur og logistikk; kompetanse og nyskaping; samarbeid og involvering.*

I Kapittel 2 legges føringer for de grunnleggende samfunnsmessige forutsetningene som strategiene i SNP's kapittel 3: *Vekstnæringer i Hammerfest*, nødvendigvis må bygge på. Måten strategiene i de 4 innsatsområdene er utformet på tilsier at det må arbeides aktivt på tvers av sektorene i kommunen for måloppnåelse. Hovedutfordringen med kapittel 2 er at det vil kreve en stor grad av samhandling og samkjøring av sektorer både offentlige og i det private næringsliv. Dette kan medføre at eierskapsfunksjonen i tiltaks- og prosjektprosesser blir utfordrende å fylle. Samtidig er det slik at i kapittel 2 finner vi de strategiene som det hittil er arbeidet systematisk med. Dette er særlig synlig innenfor strategiene om infrastruktur.

Administrasjonen har ikke prioritert gjennomføring av strategier som hører inn under dette kapittelet i handlingsplan for SNP 2013-15, med noen få unntak. Årsaken til en slik prioritering er at innsatsområdene her har til dels egne tiltaksplaner og ansvarsforhold som ikke berører handlingsplanens budsjettammer.

Det er budsjettet med et forbruk på Kr 1 362 000 i 2013 for næringsrettede tiltak som hører inn under kapittelet, dette i tillegg til midlene plan og utviklingsavdelingen forøvrig bruker. Det legges opp til å videreføre kostnadsrammen de neste årene i planperioden. Prosjektene som støttes av næringsfondet er medtatt i tiltaksprogrammet til SNPs kapittel 3.

Innsatsområder og målsettinger i kapittel 3 SNP

*Den røde brikken symboliserer rekruttering. Rekruttering som begrep både i forhold til bedriftsetableringer og nye arbeidstakere til Hammerfest er avgjørende for å lykkes i å nå hovedmålet i Strategisk næringsplan 2009-2018, som er **økt verdiskaping**.*

Handlings- og tiltaksplaner i vekstnæringer SNP kapittel 3

Hovedmål: *Øke verdiskapingen i Hammerfest kommune*

Den utvikling Hammerfest-samfunnet har vært gjennom de siste årene, først og fremst skapt av Snøhvitutbyggingen, har gjort at Hammerfest er i en unik situasjon i Finnmark og Nord-Norge. Vi har opplevd en solid økonomisk vekst, mange nye næringsetableringer og positiv utvikling i arbeidsmarkedet. Det har også vært en positiv befolkningsutvikling. Gjennom følgeforskning–Snøhvit og andre undersøkelser er det også dokumentert at ungdommers og unge voksnes holdning til det å bo i Hammerfest har hatt en klar positiv tendens i de siste årene. Dette er kanskje en av de viktigste endringene med tanke på en framtidig positiv utvikling i vår kommune.

Goliatutbyggingen, den forestående utbyggingen av Johan Castberg og en betydelig økning i leteaktiviteten i Barentshavet, vil forsterke denne veksten ytterligere. Utbyggingsperioden på Melkøya fra 2002-2007 og fram til i dag, har gitt Hammerfest kommune ny og viktig kunnskap om hvilke muligheter og utfordringer kommunen og samfunnet for øvrig møter ved store utbygginger. Det er viktig å kunne utnytte denne kunnskapen godt dersom en skal utnytte potensialet i denne aktiviteten.

Tilgjengelige arealer til ulike utbyggingsformål er en utfordring vi har allerede, og som vi vet vil forsterke seg framover om vi ikke er proaktiv. De naturgitte forhold i Hammerfest kommune, så som topografi, klima, skredfare og reindrifts arealbehov, gjør at vi har få og små områder i tilknytning til eksisterende bebygde områder, som er enkle og rimelige og ta i bruk til utbyggingsformål.

Det igangsatte arbeidet med Delplan for Hammerfest og Rypefjord vil avklare potensialet for en høyere utnyttelse i de allerede utbygde områdene. Det er likevel helt nødvendig også å ta i bruk nye områder om vi skal kunne møte framtidens behov, spesielt gjelder dette industriarealer. Det nå frigitte Strømsnes-området er strategisk viktig for videre industriell vekst i Hammerfest. Det gir oss også den nødvendige handlefriheten i forhold til å ha en reserve både for næringsareal og fremtidige boligområder.

Strømsnesområdet ligger noe frem i tid og det vil derfor være svært viktig med tanke på nyetableringer og vekst, at allerede vedtatte utbyggingsområder som Leirvika og Rypklubbeide utbygges så snart som overhode mulig. Disse utbyggingene må gjennomføres slik at Hammerfest får et kommunalt tilbud til de bedriftene som av forskjellige årsaker ikke nødvendigvis trenger å være på Polarbase. Polarbaseområdet er det eneste alternativet som kan tilby arealer for større næringsetableringer i kommunen. Dette er uheldig med tanke på å opprettholde et differensiert næringsliv i Hammerfest.

Det er budsjettet med en ramme på Kr 5 625 000 i 2013 for tiltak som hører til i kapittelet. Rammen forventes videreført de neste årene i planperioden.

3.1 Energi og leverandørindustri:

Mål: **Hammerfest skal utvikle en internasjonal anerkjent energi- og industriklynge**

Innenfor petroleumsrelatert industri har Hammerfest nå nærmere 1200 arbeidsplasser. Det betyr at Hammerfest er etablert som en betydelig aktør, noe som medfører at vi oppfattes som mer attraktiv, og som gjør at det stadig kommer nye store og små næringsaktører som varsler at de vil etablere seg i kommunen. Utfordringene framover vil i stor grad bli å håndtere alle som ønsker seg til Hammerfest-området. Igjen er tilgjengelige arealer en avgjørende faktor for å lykkes godt. Også her er det viktig å ha et godt samspill, slik at kommunale og private tilbud utfyller hverandre på en best mulig måte. I handlingsplanen vil prosjekter og tiltak der man tydelig ser synergier mellom kommunale og næringslivets initiativ, bli prioritert. Dette for å bidra til at Hammerfestsamfunnet fremstår som samlet gjennom et utstrakt samarbeid og samkjøring om strategiske mål.

Strategi (delmål) kapittel 3 1 Energi og leverandørindustri	Strategisk grep	Tiltak / Prosjekt
1. Videreutvikle energi-/petroleumsklyngen	Samarbeid mellom og samkjøring av kommunale- og næringslivets initiativ til synliggjøring av mulighetene i Hammerfest	Industriell utvikling <i>Samhandlingsprosjekt kommune/næringsliv</i> Systematisk Innsalg av Hammerfest Virkemidler til strategisk møtevirksomhet <i>Barentshavkonferansen nasjonal og internasjonal eksponering ved messedeltagelser</i> Rekrutteringsprosjektet «En by og bo i»
2. Foretrukket service og kompetansesenter	Sikre funksjonelle næringsarealer og tilrettelegge for etablering Tilrettelegge for lokalisering av støttefunksjoner i Hammerfest	Revidering av kommunedelplan for Rypefjord og Hammerfest Rekruttere leverandørindustri <i>Kurs og konferanse, NTNU Nord Norsk energisamarbeidsnettverk Kompetanseprosjektet</i>
3. Nedstrøms effektutnyttelse av ressurser	Gass som energi Gass som innsatsfaktor til industri	Arbeidsgruppe

3.2 Hav og kystnæring

Mål: **Hammerfest skal være et kompetent og ledende tyngdepunkt innen hav- og kystnæringene**

Hammerfest som fiskerikommune er fremdeles en av Finnmarks største, dette på tross av at vi opplever utfordringer i forhold til rekruttering til næringen. Vi har registrert en tendens der frafallet gjennom blant annet generasjonsskifter og strukturering har ført til en nedgang i antall fartøy og fiskere. Det positive er at vi nå opplever at fiskerifondet får flere søknader fra yngre fiskere som satser på fiskeri som næringsvei. Skal Hammerfest fortsatt være en stor fiskerikommune blir det viktig å sikre at fiskerettigheter forblir i kommunen. Tilvekst av rettigheter gjennom tilskudd til kjøp av kvoter vil derfor bli en prioritert satsing for fiskerifondet. Vi opplever også at den landbaserte fiskeindustrien har store markedsmessige utfordringer og dette kan medføre perioder med stillstand ved anleggene i kommunen. Oppdrettsnæringen i Hammerfest Kommune er betydelig og forventes å øke produksjonen i allerede tilegnede konsesjoner. Næringen vokser «nordover» og vi forventer pågang fra denne næringen i planperioden.

Strategi (delmål) Kapittel 3 2 Hav og Kystnæring	Strategisk grep	Tiltak /Prosjekt
1. Utvikling av Hammerfest som maritimt senter	Nye fremtidige arealer for samlokalisering som gir synergieffekter i forhold til innovasjon og utvikling i næringen	Konseptanalyse
2. Kommersiell anvendelse av biprodukter	Fremme etablering av biomarin industri	Mulighetsstudie/ kartlegging Aktørprogram
3. Lønnsomme miljøeffektive teknologier	Arbeide for lokal bruk av kjølevann og gass fra Melkøya	Strategi 1.
4. Rekruttering til fiskeryrket	Prioritere nyetableringer Sikkerhetskurs for avgangselever ved ungdomsskolen Øke rettighetsandelen i Hammerfest	<i>Fiskerifond</i> <i>Stipendordning</i> <i>Innspill sentralt om behov sikkerhetskurs som valgfag</i> <i>Aktivt delta på messer og konferanser sammen med næringen</i> Ekstraordinære tilskudd til kjøp av fiskekvoter

3.3 Service og tjenesteytende næringer

Mål: **Hammerfest skal ivareta de sterke vekstimpulser kommune og næringsliv nå opplever innenfor service og tjenesteytende næringer.**

Deler av handels- og servicenæringen i Hammerfest er i en utfordrende situasjon og på mange måter ved et veiskille. Årsakene til dette er nok mangesidige og komplekse, derfor finnes det slik vi ser det ingen enkel løsning på utfordringene. At deler av ei næring sliter mens andre gjør det bedre er ikke et ukjent fenomen, særlig i byer som er i en relativ stor vekst og utvikling. Utfordringen fra kommunens side er at vi ikke kan gå inn med økonomisk støtte til enkeltstående aktører da dette vil virke konkurransevridende. I handlingsplanen 2013-2015 legger vi imidlertid opp til å bruke ressurser på fellestiltak i samarbeid med næringen som kan bidra til å øke attraktiviteten, og derigjennom også forbedre potensialet til næringen som helhet. På sikt mener vi imidlertid at ting vil bedre seg når infrastrukturiltakene som er under oppstart i og rundt Hammerfest sentrum ferdigstilles. I tillegg mener vi at tilfanget av besøkende og dermed også kundegrunnet i Hammerfest vil øke nå når nytt hotell og tilbudet på alternative aktiviteter (større kurs og konferanser), legges til byen. En slik satsing vil også forbedre ressursgrunnet til tjenesteytende næringer i Hammerfest.

Strategi (delmål) Kapittel 3 3 Serv. og tjenesteytende næringer	Strategisk grep	Tiltak / Prosjekt
1. Kommunens rolle som samfunns- og næringsutvikler	Større fokus på vertskapsfunksjonen Fokusere i større grad på samarbeidsprosjekter samt å fronte fellesskapets interesser	Dialogmøter med næringslivet Omdømmeplan Kommunikasjons-/ media-plan
2. Videreutvikle handelssentrum	Oppgradere/forskjønne sentrum – forbedre adkomst	Reguleringsplaner, gatebruksplaner for sentrum Prosjektstøtte/ tilskudd til næringsvirksomhet <i>Etablererkurs</i> <i>Hammerfestdagene</i>
3. KIFT næring som satsingsområde	Utvikle relasjoner og aktivt bruke lokal kompetanse	<i>Kurs og kompetansesenter</i>

3.4 Kultur-, reiselivs- og opplevelsesnæringer

Mål: **Hammerfest skal gjennom sterke og bærende aktører ha et internasjonalt attraktivt kultur-, reiselivs- og opplevelsestilbud som tiltrekker seg tilreisende samt gir innbyggerne god livskvalitet.**

Den formidable veksten av næringsetableringer i Hammerfest er med få unntak direkte relatert til petroleumsindustrien. Utvikling av Kultur-, Reiselivs-, og Opplevelsesnæringer (KRO) er kommet litt i skyggen og til en viss grad lidd under veksten innenfor petroleum. I kampen om å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft til blant annet petroleumsindustrien og annen privat- og offentlig næring vil ethvert konkurransefortrinn være særdeles viktig. Et bredt kultur og fritidstilbud som fremmer bosetting og bolyst i Hammerfest kommune er et viktig virkemiddel for å lykkes. At etablerere ønsker å bosette seg, og bli værende, i Hammerfest vil være viktig med tanke på både nåværende og fremtidige planer innenfor infrastruktur og kommunikasjon samt at det vil gi kommunen større økonomisk handlerom. En systematisert satsing innenfor KRO-næringene vil være et effektivt tiltak som gir synergi- og ringvirkningseffekter langt utover innsatsområdet isolert sett. Det er nå engang slik at « alt henger sammen med alt» og de ressurser Hammerfest kommune nå bruker på KRO næringene vil ha virkning for alle som bor i eller besøker Hammerfest kommune. *Gjennom handlingsplanen kobler vi KRO-næringene sammen med bolystbegrepet i et konkurranseperspektiv, noe som rettferdiggjør en økt innsatsbruk for dette tiltaksområde.*

Strategi (delmål) Kapittel 3 4 Kultur, reiseliv og opplevelse	Strategisk grep	Tiltak / Prosjekt
1. Forbedre infrastruktur	<i>Destinasjonsutvikling Turiststier og veier</i> <i>Utvide bruksområder til Arktisk Kultursenter</i>	<i>Tjenestekjøp Hammerfest Turist Vandreporsjektet</i> <i>Mulighetsstudie</i>
2. Kompetanse oppbygging, produktutvikling	<i>Utvikle sentrum og omland som destinasjonsmål</i> <i>Styrke kulturnæringer</i>	<i>Destinasjonsutvikling på Seiland, Destinasjon Akkarfjord</i> <i>Cruiseturisme Akkarfjord</i> <i>Kulturhuset Verk</i> <i>Forprosjekt Galleri</i>
3. Distriktene som ressurs	<i>Fremme komplementær virkemiddelbruk for å løfte næringsevnen i distriktene</i> <i>Tilrettelegge for arbeidsplasser</i>	<i>Distriktspolitisk utvalg</i> <i>Støtte til Distriktsbutikkene</i> <i>Næringsforening for Nordre Sørøya</i>

